

قانون جرم سیاسی

مصوب ۱۳۹۵/۰۲/۲۰

بخشنامه در خصوص لزوم اجرای عدالت و رسیدگی منصفانه به اتهامات مرتکبان جرایم سیاسی مصوب
1399/03/13 رییس قوه قضاییه

ماده ۱. هر یک از جرایم مصرح در ماده (۲) این قانون چنانچه با انگیزه اصلاح امور کشور علیه مدیریت و نهادهای سیاسی یا سیاست‌های داخلی یا خارجی کشور ارتکاب یابد، بدون آنکه مرتکب قصد ضربه زدن به اصل نظام را داشته باشد جرم سیاسی محسوب می‌شود.

ماده ۲. جرائم زیر در صورت انطباق با شرایط مقرر در ماده (۱) این قانون جرم سیاسی محسوب می‌شوند.

- توهین یا افتراء به رؤسای سه قوه، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونان رئیس جمهور، وزرا، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، نمایندگان مجلس خبرگان و اعضای شورای نگهبان به واسطه مسئولیت آنان.
- توهین به رئیس یا نماینده سیاسی کشور خارجی که در قلمرو جمهوری اسلامی ایران وارد شده است با رعایت مفاد ماده (۵۱۷) قانون مجازات اسلامی بخش تعزیرات.
- جرائم مندرج در بندهای (د) و (ه) ماده (۱۶) قانون فعالیت احزاب، جمعیت‌ها، انجمن‌های سیاسی و صنفی و انجمن‌های اسلامی یا اقلیت‌های دینی شناخته‌شده مصوب ۱۳۶۰/۶/۷^۱
- جرایم مقرر در قوانین انتخابات خبرگان رهبری، ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی و شوراهای اسلامی شهر و روستا به استثنای مجریان و ناظران انتخابات.
- نشر اکاذیب.

ماده ۳. مباشرت، مشارکت، معاونت و شروع به جرائم زیر جرم سیاسی محسوب نمی‌شود:

- جرائم مستوجب حدود، قصاص و دیات
- سوء قصد به مقامات داخلی و خارجی
- آدم‌ربایی و گروگان‌گیری
- بمب‌گذاری و تهدید به آن، هواپیماربایی و راهزنی دریایی
- سرقت و غارت اموال، ایجاد حریق و تخریب عمدی
- حمل و نگهداری غیرقانونی، قاچاق و خرید و فروش سلاح، مواد مخدر و روانگردان
- رشا و ارتشاء، اختلاس، تصرف غیرقانونی در وجوه دولتی، پولشویی، اختفای اموال ناشی از جرم مزبور
- جاسوسی و افشای اسرار
- تحریک مردم به تجزیه‌طلبی، جنگ و کشتار و درگیری
- اختلال در داده‌ها یا سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی به‌کار گرفته‌شده برای ارائه خدمات ضروری عمومی یا حاکمیتی
- کلیه جرائم علیه عفت و اخلاق عمومی اعم از جرایم ارتكابی به‌وسیله سامانه‌های رایانه‌ای یا مخابراتی یا حامل‌های داده یا غیر آن

ماده ۴. نحوه رسیدگی به جرائم سیاسی و مقررات مربوط به هیأت منصفه مطابق قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۰۴ است.

ماده ۵. تشخیص سیاسی بودن اتهام با دادسرا یا دادگاه است که پرونده در آن مطرح است. متهم می‌تواند در هر مرحله از رسیدگی در دادسرا و تا پایان جلسه اول دادرسی در دادگاه نسبت به غیر سیاسی بودن اتهام خود ایراد کند. مرجع رسیدگی‌کننده طی قراری در این مورد اظهار نظر می‌نماید. شیوه صدور و اعتراض به این قرار تابع مقررات قانون آیین دادرسی کیفری است.

ماده ۶. موارد زیر نسبت به متهمان و محکومان جرایم سیاسی اعمال می‌شود:

- مجزا بودن محل نگهداری در مدت بازداشت و حبس از مجرمان عادی
- ممنوعیت از پوشاندن لباس زندان در طول دوران بازداشت و حبس
- ممنوعیت اجرای مقررات ناظر به تکرار جرم
- غیر قابل استرداد بودن مجرمان سیاسی
- ممنوعیت بازداشت و حبس به صورت انفرادی به جز در مواردی که مقام قضائی بیم تبانی بدهد یا آن را برای تکمیل تحقیقات ضروری بداند لکن در هر حال مدت آن نباید بیش از پانزده روز باشد.
- حق ملاقات و مکاتبه با بستگان طبقه اول در طول مدت حبس
- حق دسترسی به کتب، نشریات، رادیو و تلویزیون در طول مدت حبس

قانون فوق مشتمل بر شش ماده در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ بیستم اردیبهشت‌ماه یک هزار و سیصد و نود و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۵/۲/۲۹ به تایید شورای نگهبان رسید.

زیرنویس:

«قانون فعالیت احزاب، جمعیت‌ها، انجمن‌های سیاسی و صنفی و انجمن‌های اسلامی یا اقلیت‌های دینی شناخته‌شده مصوب

۱۳۶۰/۶/۷» به موجب «قانون نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی» مصوب ۱۳۹۴ نسخ شده است، جرائم موضوع بندهای

(د) و (ه) قانون سابق «د- نقض آزادیهای مشروع دیگران» و «ه- ایراد تهمت، افتراء و شایعه پراکنی» در نشریات، اجتماعات و

فعالیت‌های دیگر احزاب و جمعیت‌ها و ... مشمول آن قانون بوده است، که مضمون در بند (پ) ماده ۱۸ قانون لاحق آمده اند.